

Prædiken til 3. søndag efter påske 2023

Af Mette Høyer Dansøn

Sangark – alle salmer er skrevet af kvindelige præster:

815 Hør morgenens sang (Lisbet S A), 804 Det sused af vinger (Lisbet S A), M&M Grib os om hjertet (Mette Dansøn)

--

833 Der flammer en ild over hav og jord (Vibeke Gundelach), 853 Hvor kærlighed brænder (Benedicte Hammer Præstholt), M&M 17 Helt væk var hjertesorgen (Mette Dansøn)

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes:

Jesus sagde: »En kort tid, så ser I mig ikke længere, og atter en kort tid, så skal I se mig.« Da sagde nogle af hans disciple til hinanden: »Hvad er meningen med det, han siger til os: En kort tid, så ser I mig ikke, og atter en kort tid, så skal I se mig? og: Jeg går til Faderen?« De sagde altså: »Hvad mener han med at sige: En kort tid? Vi forstår ikke, hvad han taler om.« Jesus vidste, at de ville spørge ham, så han sagde til dem: »I spørger hinanden, hvad jeg mente, da jeg sagde: En kort tid, så ser I mig ikke, og atter en kort tid, så skal I se mig? Sandelig, sandelig siger jeg jer: I skal græde og klage, men verden skal glæde sig. I skal sørge, men jeres sorg skal blive til glæde. Når kvinden skal føde, har hun det svært, fordi hendes time er kommet; men når hun har født sit barn, husker hun ikke mere sin trængsel af glæde over, at et menneske er født til verden. Også I sørger nu, men jeg skal se jer igen, og da skal jeres hjerte glæde sig, og ingen skal tage jeres glæde fra jer.« Johannesevangeliet 16,16-22

I dag kan vi fejre 75-års jubilæum for kvindelige præster i Den Danske Folkekirke. For at markere jubilæet, så har jeg kun valgt salmer skrevet af kvindelige danske præster. Og efter gudstjenesten, vil der være en særlig kage, til at fejre med.

Bare for – hvis alle, der er over 75 år, lige rækker en hånd i vejret – det er noget vi taler om, er sket inden for jeres levetid, længere er 75 år altså heller ikke.

D. 28. april 1948 Biskop Hans Øllgaard ordinerede de første kvindelige præster i Danmark den 28. april 1948. Begivenheden fandt sted i Skt. Knuds Kirke. Navnene på de kvindelige præster var Johanne Andersen, Ruth Vermehren og Edith Brenneche-Petersen. På billedet på sangarket ses de tre ny ordinerede kvindelige præster.

Der havde allerede været kvindelige præster i frimenigheder, men i 1948 kom Den Danske Folkekirke med efter at et menighedsråd insisterede på at kalde en kvinde.

Selv om vi har haft kvindelige præster i 75 år nu i Danmark, så betyder det ikke, at debatten om kvindelige præster er forstummet, men den er knap så markant som før, og da vi her i Vestervang Kirke skulle vælge præst, så var køn slet ikke en del af debatten, og det har det heller ikke været med de sidste valg til biskopper, som vi har set rundt om i landet. Hvilket køn præsten, provsten eller biskoppen fylder ikke så meget i debatten.

Alligevel så kommer debatten om køn i forhold til præstegerning op engang imellem. Debatten om kvindelige præster blussede op, da Menighedsfalkutetet i Århus i slutningen af september 2019 meldte ud, at

de som institution ikke længere er imod ordningen med kvindelige præster. Meldingen affødte en del kritik på den kirkelige højrefløj, blandt andet fra Dansk Bibel-Institut, som er den anden private institution i Danmark, der uddanner teologer. Her er de ikke parate til at gå så langt som dem i Århus, så vi har stadig en institution, der uddanner præster, som ikke ønsker, at kvinder skal være præster.

Menighedsrådene er heller ikke forpligtet på at tage den bedste kandidat ved en ansøgningsrunde til et præstembede. Et menighedsråd kan godt på forhånd sige, at de ikke vil ansætte en kvinde, og så slet ikke tage ansøgere, der er kvinder i betragtning.

En undtagelse i ligestillingsloven fra 1978 tillader nemlig menighedsrådene at forskelsbehandle mænd og kvinder, når der skal ansætte præster.

Så lad os slå fast – vi har 75-års jubilæum for kvindelige præster i Den Danske Folkekirke – og vi har ikke ligestilling.

Der er stadig mandlige præster – godt nok få – der ikke vil give hånd til deres kvindelige kolleger. Jeg har en veninde, der er præst på Bornholm, og hun synes til tider, det er lidt tungt at danse med de drenge, og der er steder hvor hun ikke er velkommen som præst... Men jeg har aldrig selv mødt, at en mandlig kollega ikke vil give mig hånd, og jeg fik ellers det råd som ung, at hvis en mandlig præst ikke ville give mig hånden, så skulle jeg tage det som en opfordring til at fare ham om halsen og give ham et kys...

At få ligestilling i Folkekirken er åbenbart en svær fødsel. Barnet er ikke født endnu.

I evangeliet til i dag, står der: ”Når en kvinde skal føde, har hun det svært, fordi hendes time er kommet; men når hun har født sit barn, husker hun ikke mere sin trængsel af glæde over, at et menneske er født til verden....

Bortset fra at det helt tydeligt er skrevet af en mand... Så er det sandt, at man får jo flere børn, også selv om man ved hvad man går ind til.... Og jeg er da også i Folkekirken, velvidende hvad jeg er gået ind i.... Men derfor kan man på en dag som denne godt pippe, at der er noget at fejre, men det ikke er tid endnu til at glemme trængsel og kun glæde sig....

Jeg har selv 3 børn... og den tid jeg har været gået på barsel er fratrukket min pensions anciennitet... Så selv om jeg til december har været præst i 25 år, så siger min pension noget andet... Vi kan da godt lege vi har ligestilling, som Sofie Linde sagde til den famøse Zulu Comedy Galla i 2020, hvor den nye bølge af MeToo begyndte.

Når barnet engang er født, så skal vore hjerter glæde sig, og ingen skal tage vores glæde fra os....

Nå men, noget af det kvindelige præster har kunne gøre de sidste 75 år, er at stå på en prædikestol og forkynde evangeliet – og det må jeg hellere gøre denne dejlige 3. søndag efter påske.

Inden påske skulle Jesus forsøge at forberede sin disciple på, at han skulle dø – opstå, tage til himmels og komme igen som Helligånden. Inden det stykke, vi har som dagens tekst, har Jesus talt om Talsmanden, der skal komme...

Disciplene er i en tid, hvor de skal opleve fortvivlelse. De skal i påske, himmelfart og pinsetid ikke vide, hvad der er op og ned, de skal opleve sorg og stor glæde – de skal miste – gense – miste igen og finde glæde og modet i at have Jesu nærvær på en anden måde, som Helligånd, som Talsmand.

Hvad er meningen med det hele?

Et super godt spørgsmål – hvad er meningen? Hvorfor skulle Jesus dog dø på det kors? Og hvad betyder det, når Jesus opstår – opfarer til himmels og kommer igen som Ånd? Hvad er meningen, kan vi virkelig finde en glæde i det? Kan vi efter påsken påstå, at nu er hjertesorgen helt væk?

Måske....

Måske er den først helt helt væk, når vi selv oplever en opstandelse... Når vi skal se hinanden igen og se Jesus – måske der, vil der være en glæde, som er så stor, at ingen kan tage den fra os.

Alt er ikke perfekt endnu.

Der er krig, der er sult, der er kærestesorg, der er klimaproblemer og der er ikke ligestilling... Men engang.

Det kristne håb er, at vi lever forsonet nu efter påsken, men engang, i vores efterliv, så vil alt være som det skal og burde være – som det er Guds vilje, ikke vores, men Guds vilje, og det vil være godt.

Gudsriget er stadig i sin fødsel. Det er ikke perfekt endnu, den er stadig på vej, og der er veer, der gør ondt.

Men engang skal vores sorg blive til glæde.

Nu ser vi Gudsriget i glimt, - som da Peter og Johannes i templet helbredte en lam mand.... og der ... i glimtene af Gudsriget ... der henter vi glæde – men da skal vi se fuldt ud...

Vi er på vej til en bedre verden, - og på den vej, må vi gøre hvad vi kan for at forbedre den vi har, så vi kan give hinanden tro, håb og kærlighed.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud,
Fader, Søn og Helligånd,
du, som var, er og bliver én sand treenig Gud,
højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed
Amen